

Mit jelent tehát ez a „Jeszavazás“ a valóságban. Azt, hogy például Hevesi főrabbi ur el tud képzelni egy hitközségi elnököt, akinek fiát nem vetik fel Ábrahám szövetségébe (nincs „brith miloja“), vagy veje keresztény, vagy ő maga csak polgári házasságot nem kötött.

Minek ide sok magyarázat. Lehet itt gyönyörű a misztéri beszéd, lehet a jogász művek csúcsteljesítménye a dr. Munkácsi javaslat — minden jó és szép lehet, a vacsora is külön — a kongresszus is szabatos és jól rendezett — zsidó tartalom azonban nincsen benne és nem is lehet. Rosszul tette dr. Pfeifer főrabbi ur, hogy ezt a javaslatot tette. Rosszul azért, mert ezzel kiábrándított bennünket abból, hogy talán 67 év után más szellem lett ura a magyar zsidóságnak. Pedig akkor az emancipáció héjalán állottak. Azóta mennyi keserűség, mennyi csalódás és mennyi tragédia érte a magyar zsidóságot? Azt hisszük volna, hogy a zsidó tradícióknak erősebb istápolása lesz vezérnőtlem a most összeülő kongresszuson. Nem így van! A magyar zsidók nem tanultak és nem javultak. Lehet ugyan, hogy mégis néik volt igazuk. Mert hiszen, ha megszavazzák a mono i főrabbi javaslatát, akkor a 200 delegátusból 180-nak haza kellett volna azonnal menni. És akkor határozatképleten lett volna a magyarországi kongresszusi zsidók országos nagygyűlése.

Ejnye, ejnye, monorer rebbe, miért volt oly „lapintatlan“? Hát nem vette észre, hogy kik között ül? Hát nem vette észre, hogy Hevesi Simon főrabbi „ellen“ fog szavazni... őh, kedves és tisztelt monori főrabbi ur miért tette ezt... miért ábrándított ki végleg ebből az egész dologból bennünket, akik talán enélkül hitünk volna valamit a magyar eolog zsidóság jövőjében és jobb belátásában... de így?...

Német fegyverek a palesztinai araboknál

Éveken át tudta az egész zsidó világ, hogy a pánerab mozgalmakat Keleten Moszkva irányítja. Főcélja volt, hogy a nyugati imperialis musoknak, főleg az angolnak orsót törjön az orra alá. És mert ez irányvonala tartozott a palesztinai arabok heccelésé is, sok pénz, propagandairatot és agitátort küldtek oda is, hogy a „Cionista angol kapitalizmust és imperializmust“ letörjék. Egy idő óta ez a levékenység szűnelt, de jött helyett egy — másik: Berlin vette át Moszkva eddigi szerepét. A nemzeti arab sajtóban hetek óta éleshangú cikkek jelennek meg a „zsidó felgyezés“ ellen, mert szerintük a zsidólektvá városokban és koloniákon erősen felgyerekeztek a zsidók. Mi ugyan ebben sem találunk semmit, ha védekezni akarnak az arab hordák ellen, de az angol katonaság ezon a véleményen van, hogy az arabok uszítása

csak ártalmára lehet az ország fejlődésének és ezért az „Al Vahda“ napilapot és az „Alsh Arab“ héilapot 3 hónapra betiltotta. Nabulusban pedig szigorú házkülsősöket eszközöltek a hatóságok és ez alkalommal rendkívül sok új fegyvert találtak, „Made in Germany“ felirattal.

Az angol és a cionista hatóságok sokáig némán lükték, hogy a kikötő német hajóknak matrózait rendkívül sok propagandairattal és cgyebekkel felkeressék az „illetékes“ arab vezetőket és a német konzulátus irányításával folytassák a hitleri propagandát a pán arab eszme hívei között. Most már kezdenek ráésszéni arra, hogy ez nem vevel jóra, mert ha a cél közvetlenül a zsidóellenes propaganda, a végső cél: őrteni az angol imperiumnak ott és ennyit, amennyit lehet. Így volt ez Észak Afrikában is. Kezdetben az oltáni zsidók ellea ment az uszítás, ami végül a Constantinai pogromhoz vezetett. Ma már látják a franciák, hogy a Jelszó máris „El Franciarszágió!“. Az angolok is kezdenek jobb belátásra jutni és ezért az erély, amellyel ezt a német arab agitációt most el akarja fojtani. Ha Anglia elég erélyes lesz — anil remélhetünk — akkor Anglia megszabadul attól, hogy Palesztina véres események színhelye legyen, amint volt 1929-ben. Erre akkor többé sor nem kerülhet!...

Zsidók és a görög forradalom

Mi közünk ehhez? ... kérdi a táfekozellán zsidó testvérünk. Mi közünk ehöz, hogy Ventzelosz, ez a ravasz és öreg levantemegakérja dönteni az aihént köztársaságot? Sajnos, a zsidó szélsőorátás azt jelenti, hogy ahol baj van, ott mi vagyunk mindig az első tűzvonalban. Hi sikerül a forradalom, akkor meg pláne csak rossz lehet a görögországi zsidóknak, mert a felkelők egyrésze zsidóellenes elemekből rekrutálódott és Észak-Macedóniában, ahol leghevessébbek a harcok és tartani lehet attól, hogy a békés és egyik oldalra sem húzó zsidó lakosságának kellemetlenségei lesznek. A legnagyobb harcok Kréta szigetén vannak, ahol már a főnicák idején laktak zsidók. Már Makabeus Simon idején is éltek Krétában zsidók és a rendes időszámítás utáni időben feljegyzések vannak arról, hogy zandandokok mennek innen Jeruzsálembe. A ró ma uralom alatt aránylag elég jó dolguk volt, majd Teodosius idejében elűzték őket onnan. A rendes időszámítás 440 ik évében egy messianszikus mozgalom indult meg, majd ezután arabok, bizantzianusok és velenceiek uralkodtak rajta. A 14-ik század végén 20.000 lakos körül 1160 zsidó élt ott. A spanyol inkvizíció idején sok menekült telepedett le Kréta, vagy ahogy akkor hívták Kandia szigetén. A krétaiak özmönzados fenalizmusa dacára, a főnök uralom alatt elég békességesen éltek. 1867-ben, az a felkelés, amelyet ott

inscenáltak, inkább vallást, mint nemzett volt, és eredménye az lett, hogy a konstantinápolyi zsidók és görögök között összekötőzöres került a sor. 1883-ban meg a vérvád mesével izgatták az oltáni z-ido lakosságot. 1897-ben összesen 1150 zsidó lélek lakott ott, ebből 20 család Kandában, 5 Rulimoban, a többiek Konea-ban. Ez idő óta még kevesebb lett a számuk. Jelenleg görög uralom alatt vannak és Ventzelosz főhadiszállása van ezen a különösen szép és vadregényes égei tengeri szigetén.

Érdekes még megemlíteni itt, hogy a Tel-Aviv nevű hajó, a mely zsidó lobogó alatt járja a tengereket, Athénben fel lett tartóztatva a forradalmi eseményekre való tekintettel.

Maradjatok otthon!

A Neustättiner Kretszeltung, ez az ismeretlen német sejtőtérnök érdekes cikket írt leguőbb ezen a címen „Maradjatok otthon, inkább otthon!“ Többek között ezt írja: „Hitler Adolf országa az igazi tolerancia országa! Mindenki éljen. Annak dacára, hogy olyan erős propagandát üz ellenünk a külföldi zsidóság, a mi zsidóinknak egyetlen hajszálja sem görbül meg! Békésen mehetnek tovább foglalkozásaik után... De egy nem tetszik nekünk, hogy népünk eme vendégeit mennyire otthonosan nézik, magukat nálunk. Eddig sem hiányoztak nekünk, de most azután igazán nem akarjuk szabadidőnkét velük tölteni. Valóban izlés kérdése s ezt megtekertíhatták volna magunknak, hogy ne ilyen módon figyelmeztessük őket arra, hogy ne terpeszkejenek mindenfelé, a nyilvános helyeken. Tehát röviden a kívánásunk: maradjatok inkább otthon, ez mindkét félre nézve jobb, hagyják nekünk a helységüket!“

Igy a steinli újság. A zsidók tehát ne menjenek sehova, maradjanak otthon. Hiszen valóban nem volna semmi ellenvetésünk ez ellen, ha különben lényeg az oltionmaradásért azt kapnák cserébe, hogy a „hajszála sem görbül meg.“ Ha valóban hagnyák őket nyugodtan dolgozni, keresni után nézni és boldogulni. Hi ennek az volna az ára, hogy maradjanak otthon, eb ura fák, mi is azt mondanánk, hogy maradjatok inkább a családi körben és ne telereszegetek életterekben, vendéglőkben és kávéházakban, vagy klubokban. Igen, ha ez kitűzná a méregfogát, minden antiszemitizmusnak. De ez csak kifogás. Mert ha oltionmaradnánk, akkor az is baj volna. Hja, a zsidó nem isz köznök írni a kis steinler, gellőt csinál magának, utál bennünket, csak a pénzt gyűjti és nem költi. Igen, gyűlöli és utál bennünket, azért nem látogatja helységünket, — mondanák, ha nem járnának. Mert hogyan és mikép tud úgy cselekedni a zsidó Steinfiben és akármelyik pontján a világnak, ami „nekik“ megfelelné? De maradjunk egyelőre abban — hogy maradjunk otthon!...

a német hadbírószági tárgyaláson véde. — Soha nem lehet őt elfelejteni — mondotta. — A hősök hőse volt, a legkülönb mindazok közül, akiknek hasonló sors lett a végzetük. Bátran, szemrebbenés nélkül nézett szembe a halállal. „Mit hozhat fel védelmére?“ kérdezte tőle a hadbírószág elnöke. „Nincs miért védenem magam — felelte ő büszkén, férfiasan. — Francia katona vagyok. Kötelességemet teljesíttem.“ Oly leckét adott a hazaszeretéből s a hazáért való önfeláldozásból, amely emberöltőkön át fog tündökölni, példaként világitani a jövő nemzedékekknek.

Az 1870 i háboru veleránjel nevében Sansboeuf elnök mondott nagy beszédet. Majd Elszász miniszter tette le a Köztársaság kuszoruját David Bloch szobrára, amely előtt a díszszóad meghaltotta a francia lobogót.

A nap aranyos sugerával elárasztotta a Promenade Derouléet. A zászlók fennen lohogtak. A trombita szól. Vezényszavak röpököttek a levegőben. A szuronyok s a kardok megvillantak. A szónokok megiltasultak hangjukról. A lömgéj szentet. A bronzhős férfisan, a példátmutató bátorság gesztusával állt márványtalapzatán.

S a szobor tövében a kegyelmes urak, képviselők, tábornokok között egy megtört, szomorú öreg zsidóasszony sírt, halkán, kecsereven. Az édesanya siralta fát.

szobor leleplezésének napján a város virágdíszbe öltözött. Zászlók lengtek minden házson. Francia lobogók. A város egész lakossága ott tolongott a Promenade Deroulé-en, ahol egyszerű talapzaton áll David Bloch szobra. Talapzata Jules Blum építész műve. Ez áll rajta:

DAVID BLOCH,
akit agyonlöltek a németek.

A talapzaton ércből öntött alak: a hős. Polgári ruhát visel. Két keze bilincsben. A fejét bátran felveti. Keményen néz szembe az ellenséggel. S a halállal. Hannaux, a nagy lotharingali szobrász műve a David Bloch szobra. Mestermű. A szobor körül díszszóad áll órt. 11 órakor a kürtök megszólalnak. És élén a francia nemzet képviselőivel, Reynal miniszterrel, felvonul a megyébe, a kerület, a város, a hivatalos testületek, az egyesületek küldöttsége, hogy meghajssa a zászlót David Bloch, guebwillert zsidó fia emléke előtt. Halotti csend borul a térsé, amikor Welterlé abbé a szobor talapzatához lép és beszélni kezd. Elmondja, hogy David Bloch husz évesen fiut ki végezték. Mi volt a bűne? Hogy futságosan szerette Franciáor zógot. Welterlé abbé Guebwiller képviselője a francia kamarában. A képviselő beszéde után a guebwillertaire átvele a szobrot. Most Leon Norman lépett az emlékműhöz: az az ügyvéd, akit David Blocht

városházára kísért. Innen Eselsheimbe vittek. A kocsi Sauffler gyáros háza előtt állt meg. Amikor kiléptem belőle, hallom, hogy az egyik őrtálló katona így szól a másikhoz: Megjött az apja. Nekem addig fogalmam sem volt arról, hogy miért hoztak oda. Most már sejtettem, hogy fiammal van valami baj. Egy főhadnagy elé vezettek. Van fia Franciáországban? — kérdezte a főhadnagy. — Van — feleltem. — Kövessen. — Emeletre mentünk. Az egyik teremben egész sor magasrangú katonaiszt tartózkodott. S a terem sarkában, két szuronyos katona között, megbilincselve ott láttam az én kis Dávidomat. Nem lehet azt leírni, hogy mit éreztem. A német tisztekné az az embertelen gondolatuk témadt, hogy valam, az édesapjával igazoltságát halálraánztam ílam személyazonosságát. Ezért hozták el hazulról a fiamhoz. Junius 29-én tartották meg ügyében a főtárgyalást. Junius 30-án beszélhetünk vele utoljára, az meg a feleségem. Dávid egyellen könnyet sem ejtett. Komoly volt, elszánt. Csak egy féjt neki: a mi féjdelmünk. Magartatása a fogtároltás is meghalotta. Utolsó találkozásunkkor azok is könnyeztek. Mielőtt a vezőhelyre indult, még egyszer írt nekem. Ennyit: „Hazám megboszulj halálomat.“

És Franciáország nem felejtette el a zsidó katona halálát, hanem aureolába burkolta alakját, emlékéit is. Szobrot emeltek neki. A

HIREK

A szerkesztésért és kiadásért felel: WASSERSTROM SÁNDOR
A „Nephtak“ cikkeitnek utánnymását csakis a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5695

Péntek: Weadar 10, március 15.
Szombat: Weadar 11, március 16. פרישת יום
Heti zsidra: יום קריאה
Heti háftóra: יומים

Szombat kezdete:

üzet bezárás 5.55
gyertyagyújtás 6.05
istenlisztelek kezdete 6.10
Szombat befejezése 7.10

Hétfő, márc. 18. פרישת יום (Eszler ből)
Kedd, márc. 19. יום קריאה (Purim).
Szerda, márc. 20. יום קריאה (S. Purim).

Purim

Adar 7 — Adar 14

A midrás szerisi: midán Hamaa sorshuzása Adar hátrára esett, ez jó ömennek tekintett, hogy ánök terve, az összes zsidó kiirtása, megvalósulhat, mert tudta, hogy ebben a hóapában halt meg a zsidók legnagyobb próféta: Mózes.
Azazna volt egy férfi, is Jehudi hjo, Sasán fővárosában és neve Mordecháj, aki ennyit agyonolt a leban a mege korában, mint Majsze rabénu, akit azután is szóval jelölmez a Tóra, mint Mordecháj a Megillah, Ki zeh Majsze hois. És lényeg, Mordecháj fejében azétek elfogadók és elfogadatlak gyermekekké. Mózes régi törvények kiművője — kibüli mi sokiból kósnak a Tóra. Hiszen azóta, utána az életveszedeztetéssel csodátan megszabadult nép egyú halandó volt az élet törvények elfogadására, mint a Szinai hegyénél, az egyiptomi kiszabadulás csodás epizódja után.

És milyen körülmény tette Mordecháj képessé arra, hogy egy „mésodik“ Mózesé váljon? Nagy kezezsége és nyelvtanossága, melyek a törtézetekben Ánsháros udvarába került, ahol mint tisztviselő megan a tele a király életét egy ésszesekésítés alkalmából, az idegen nyelvekben való jártasága folytán. És a főbbi aztán kőnyé neni. Midán megfordult a kocka, mint a királyé nagybátyja, alkirályi rangjával impozáns egy a keménykupa zsidó népénél, mint ahogy megállotta a helyét a nagy kőnyé, koronázásig. Ime, már évezretek előtt is taláunk néptelen törtézetekbea férfival, akik a korszelem és műveltség magaslatán állottak és mégis ragaszkodtak a Tórah minden egyes parancsához, akárcsak József az alkirály Egyiptomban, valamint később Dániel és korársai Babilonban.

Az jóval később, 1135-ben a r. sz. sz. született egy másik nagy Mózesnek meglepett. Atról azt mondják: Mimosé ul Móseh lau Kom komsch, hogy ő hozza hasonló épügy nem találtak az egész föld kerékességén, amint ezt az első Mózesről mondja a Tórah. Ez a Mózes, Majman fia, vagyis a törvényhő zsidónál röviden Rámbámmak, a modernkor pedig „Maimonidesnek“ nevezett egyike legnagyobbnak szellem a zsidóságnak színtén agyvilygülti műveltsége, univerzális képzettsége folytán lett a szultán orvosává, kora legnagyobb emberévé. Ez nem akadályozta őt meg abban, hogy mint a Misna Tórah szerzője, a vallásos tanulmzs dóság nagy Rámbémjává váljon. Ő a saját életével szorgosította a fanyes bizonyítékok híres tanlétele igaza mellett, hogy a vallásos életmód és feltegné tekintetében az arany kőreputon két haladni, minden szűkség kerülésével. Amint már a Talmud bölcsel is az Atyák arakaszáiban a Turoh Im derech Erec, vagyis a vallás és műveltség összegyegyeztelése érdekében kardoskodnak.

És hogy ez a feltegné a leghelyesebb és leginkább célravezető, naplínánk is, arra nézve jellemző, hogy épen Adar hetediken Majsze Rabénn halálhözszái napján, amikor a zsidóság elhunyt nagyjáról emlékeztünk, olyan ereket taláunk a veszteség listán, mint dr. Meier Hildeshner berlini, dr. Samuel Spitzer hamburgi, dr. S. Bär Bamberger kisingeni és dr. I. Anderpoyzer amsterdami világhírű rabbik és géonok s. c. I. Hogy a Talmudban a zsidó törvények és itészek megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi professzor, Párisban a napokban halt meg 77 éves korában egy katonatiszt: Commandant Armand Lipman, aki a nevelő rabbi fia volt és lényegesen a zsidó törvények megalkotásáért a tudók között is vannak a történelmi zsidóságnak lelkes epistolái, azt mutatja ez a körül mény, hogy az év halottai között van dr. Caro frankfúrti és dr. Lipman Schlesinger hamburgi

